

ปีทมาพร ยอดสันติ 2549: การจัดการทรัพยากรฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ: กรณีศึกษาดำบล
ลำไทร อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ปรินญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การจัดการ
ประมง) สาขาวิชาการจัดการประมง ภาควิชาการจัดการประมง ปรธานกรรมการที่
ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์เมธี แก้วเนิน, วท.ม. 169 หน้า
ISBN 974-16-2365-8

จากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การใช้ทรัพยากรเพื่อการบริหาร
จัดการธุรกิจฟาร์มสัตว์น้ำ ต้นทุนและผลตอบแทน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินธุรกิจ
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม แบ่งเป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จากเจ้าหน้าที่องค์การ
ปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้สูงอายุ และการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถามกับ
เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งทำการเพาะเลี้ยงปลาดุกอนุบาล ปลาดุกรุ่น กุ้งกุลาดำ และกุ้งขาว
แวนนาไม รวมทั้งสิ้น 67 ราย และเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องจากสำนักงานประมง
จังหวัดปทุมธานี และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ระหว่างปี พ.ศ. 2547 - 2548

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมากกว่าร้อยละ 60 เคยมีการปรับเปลี่ยน
กิจกรรมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมาก่อน โดยมีสาเหตุเนื่องจากราคาผลผลิตตกต่ำ ราคาปัจจัยการผลิต
สูงขึ้น ลักษณะทั่วไปของการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การใช้ทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการ เช่น การ
ถือครองที่ดิน เงินลงทุน และการบริหารจัดการไม่มีความแตกต่างกัน ในขณะที่มีการใช้แรงงานที่
แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำพบว่า ปลาดุก
อนุบาลมีต้นทุนทั้งหมดต่ำสุด (105,597.30 บาทต่อไร่ต่อปี) ในขณะที่รายได้สุทธิและกำไรสุทธิ
จากการเพาะเลี้ยงกุ้งกุลาดำให้ผลตอบแทนสูงสุด (27,633.01 และ 15,311.27 บาทต่อไร่ต่อปี
ตามลำดับ) เมื่อเทียบกับกิจกรรมอื่น โดยปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกด้านเศรษฐกิจ (ค่าเฉลี่ย
4.23) และเจ้าของธุรกิจซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมภายใน (ค่าเฉลี่ย 3.44) ที่มีอิทธิพลต่อการ
เปลี่ยนแปลงการดำเนินธุรกิจเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมากที่สุด อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า
การเพาะเลี้ยงปลาดุกอนุบาลก่อให้เกิดความยั่งยืนในการใช้ประโยชน์พื้นที่ และการประกอบอาชีพ
มากที่สุด

ปีทมาพร ยอดสันติ
ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่อปรธานกรรมการ

24 / 107 / 49